

فاکتور انعقادی

فاکتور ۹

Factor IX

طبقه بندی مارتیندل :

محصولات خون، افزایش دهنده های پلاسما و خون

ساز طبقه بندی درمانی :

داروهای موثر بر تشکیل لخته، انعقاد و ترومبوز < داروهای
ضد خونریزی < بندآورنده خون

اشکال دارویی:

Injection: 250, 500, 1000 unit/vial

فارماکودینامیک و فارماکوکینتیک:

نیمه عمر ۲۴-۳۲ ساعت

شروع اثر: سریع (کاهش قابل توجه INR طی ۱۰ دقیقه)

طول اثر: ۶-۸ ساعت

مکانیسم اثر: اثر هموستاتیک: مستقیم جایگزین کمبود فاکتور نه انعقادی می شود.

موارد مصرف فاکتور ۹

مشتقات خون، ضد هموفیلی (B).

کمبود فاکتور IX، هموفیلی B یا بیماری کریسمس (، مصرف بیش از حد داروهای ضد انعقادی).

مکانیسم اثر فاکتور ۹

-افزایش سطح فاکتورهای انعقادی وابسته به ویتامین کا (II، VII، IX و X) به همراه پروتئین سی و اس
-تبدیل فاکتور X به Xa و در ادامه تبدیل پروترومبین (II) به ترومبین (IIa) که تبدیل کننده فیبرینوژن
به فیبرین و ایجادکننده لخته می باشد (در مسیر خارجی از طریق تشکیل کمپلکس TF-Factor VIIa و
در مسیر داخلی از طریق تبدیل فاکتور IX به IXa این زنجیره تحریک می شود).

-تنظیم فرآیند انعقاد توسط پروتئین سی و اس که آنزیم های مهارکننده وابسته به ویتامین کا می باشند

فاکتور انعقادی

(از طریق فعالیت پروتئین اس به عنوان کوفاکتور پروتئین سی و تبدیل آن به پروتئین سی فعال (APC) و در نتیجه آغاز فعالیت APC به عنوان سرین پروتئاز و غیرفعال کردن فاکتور Va به VIIIa و محدود کردن

تشکیل لخته)

روش مصرف	شروع اثر	اوج اثر	مدت اثر
تزریق وریدی	فوری	۱۰-۳۰ دقیقه	ناشناخته

موارد منع مصرف:

بیماران کبدی-انعقاد داخل عروقی-فیبرینولیز

عوارض جانبی فاکتور ۹

- امکان ایجاد ترومبومبولی در استفاده از فاکتور وجود دارد به ویژه
۱- در صورت بیماری کبدی
۲- سابقه جراحی
۳- در صورت وجود ریسک فاکتورهای اضافی ترومبوز مانند حاملگی؛ استفاده از ضدبارداری خوراکی و سیگار
۴- در شیرخواران
- همانند هر فراورده پروتئینی داخل وریدی؛ امکان ایجاد واکنش‌های آلرژیک وجود دارد با علائمی مانند کهیر؛ ویزینگ؛ تنگی نفس و کاهش فشار خون.
- موارد بسیار نادری از بروز سندرم نفروتیک در همراهی با مهار کننده گزارش شده است.

تداخلات دارویی فاکتور ۹

مشخصات کلی تداخلات :
- تشدید اثرات ترومبوژنیک
تداخل دارویی ویژه‌ای برای این دارو ذکر نشده است. در مصرف داروهای متعدد، جانب احتیاط رعایت شود.

هشدارها و اقدامات پرستاری:

- ۱- ویال‌های حل نشده دارو را در درجه حرارت ۲-۸ درجه سانتیگراد نگهدارید واز یخ زدگی و گرمای زیاد خودداری شود.
- ۲- قبل از آماده سازی محلول، حلال رادر حد درجه حرارت اتاق ، گرم نگهدارید.
- ۳- به منظور پیشگیری از آلودگی و بیهوشی دارو را در عرض ۳ ساعت پس از حل شدن مصرف نمایید ودر یخچال نگهداری ننمایید.
- ۴- بیمار از لحاظ بروز خونریزی شدید، علائم مشکلات ترومبوآمبولی شریانی یا وریدی پایش شود .

فاکتور انعقادی

- ۵- بررسی خونریزی هر ۳۰-۱۵ دقیقه یکبار، استفاده از کمپرس سرد و بی حرکتی عضو و مفاصل در گیر که دچار خونریزی شده توصیه می گردد.
- ۶- INR بیمار در ابتدای درمان و ۳۰ دقیقه پس از دریافت دوز دارو ارزیابی گردد.
- ۷- میزان زمان پروترومبین و INR، هموگلوبین، هماتوکریت و سنجش فاکتورهای انعقادی، پیش از شروع درمان و پس از آن ارزیابی شود .
- ۸- میزان پاسخ درمانی در طول و پس از درمان پایش شود .
- ۹- وضعیت سیستم اعصاب مرکزی، علائم حیاتی و قلبی بیمار در طول درمان و پس از آن به طور متوالی پایش گردد .
- ۱۰- وزن بیمار در ابتدای درمان به دقت اندازه گیری شود.

نکات مهم در شروع درمان چیست؟

- ۱- در هر خونریزی که میزان فاکتور انعقادی فرد نامشخص است سطح فاکتور ۰٪ (کمبود شدید) در نظر گرفته شود.
- ۲- دوز فاکتور مورد نیاز بیمار جهت جلوگیری از هدر رفتن فاکتور با اندازه ویال به بالا گرد شود (فراورده ای دور ریخته نشود)
- ۳- ماهرترین فرد بخش جهت رگ گیری بیمار هموفیلی اقدام کند. دستکاری کردن بیمار منجر به تشکیل هماتوم در محل مزبور می شود.
- ۴- از رگ گیری رگهای عمقی همانند ناحیه گردن، ران پرهیز گردد. رگ های پشت دست ها، پشت پاها در اولویت می باشند .
- ۵- در موقع رگ گیری از وارد کردن فشار زیاد جهت فیکس کردن بچه جلوگیری شود.
- ۶- هرچند اولویت، استفاده از آنژیوکت است با توجه به امکانات اورژانس اگر بیمار رگ مناسب ندارد با توجه به ضیق وقت با اسکالپ دوز اول تزریق گردد.
- ۷- از تزریق عضلانی خودداری شود. در صورت لزوم قبل از آن تزریق فاکتور صورت پذیرد.
- ۸- استفاده از ترکیبات حاوی آسپیرین ، بروفن و سایر مسکن های غیر استروئیدی ممنوع است. جهت کاهش درد به ترتیب استفاده از استامینوفن و کدئین ، در مرحله بعد سلکوکسیب و نهایتاً ترامادول توصیه

فاکتور انعقادی

می شود. مسکن ها نباید به حدی مصرف شود که ارزیابی بالینی خونریزی را دچار مشکل کند. صرفاً برای تسکین دردهای شدید غیر قابل تحمل بکار رود.

۹ - قابل ذکر است که در بسیاری از بیماران در هنگام مراجعه فاکتور همراه خود دارند که توصیه به مصرف آن می شود.

۱۰ - گاهی بیماران فاکتور مصرفی خود را در منزل حل کرده اند در صورتی که ۳ ساعت از زمان تهیه آن نگذشته باشد توصیه به مصرف آن می شود.

۱۱ - در همارتروزهای حاد اقدامات زیر (RICE) قبل یا توام با تزریق فاکتور انعقادی صورت گیرد.

اقدامات RICE:

- Rest: استراحت، بی حرکتی و استراحت مفصل، آتل گیری
  - Ice: استفاده از کمپرس یخ
  - Compression: کمپرس و بانداژ محل خونریزی
  - Elevation: بالا بردن اندام مبتلا، عدم وزن گذاری بر روی مفصل مربوطه، (عدم راه رفتن، آویختن دست به شانه و گردن...)
- ۱۲ - در همارتروزهای اندام تحتانی استفاده از عصا یا ویلچر توصیه می شود.

دارو های هم گروه فاکتور ۹

آنتی هموفیلیک فاکتور ۸

کمپلکس فاکتور ۹

آمینو کاپروئیک اسید

آپروتینین

فاکتور ۷

فاکتور ۸ مهارکننده بای پس

فاکتور ۱۳

فیبرینوژن

ترومبین آلفا موضعی

ترانگزامیک اسید

پروترومبین کمپلکس

فاکتور انعقادی

ترومبین-سیستمیک

آنتی هموفیلیک فاکتور ۱۰

فاکتور ۸ + وون ویلبراند

- اسامی تجاری فارسی
- اسامی تجاری انگلیسی

اسامی تجاری موجود در ایران

وارد کننده	تولید کننده	نام تجاری
<u>شفایاب گستر</u>	<u>OCTAPHARMA [سوئد]</u>	<u>پودر آماده تزریق نانوتیو ۱۰۰۰ واحد</u>
<u>کار و اندیشه</u>	<u>BAXTER [اتریش]</u>	<u>پودر لئوفلیزه ایمونین ۱۲۰۰ واحد</u>
<u>کار و اندیشه</u>	<u>BAXTER [اتریش]</u>	<u>پودر لئوفلیزه ایمونین ۶۰۰ واحد</u>
<u>اوین دارو</u>	<u>CSL BEHRING [آلمان]</u>	<u>ویال حاوی پودر لیوفلیزه فرآورده برینین پی ۶۰۰ واحدی</u>
<u>شرکتهای فوریتی-تک</u> <u>نسخه ای</u>	<u>OCTAPHARMA [اتریش]</u>	<u>پودر برای تزریق اکتاناین اف ۵۰۰ واحد</u>

منابع:

- داروهای ژنریک ایران

- بسته جامع خدمات تشخیصی و درمانی بیماریهای خونریزی دهنده ارثی ایران- ویرایش دوم

- دارویاب

تهیه کننده:

خانم حکیمه طاوسی-کارشناس پرستاری

تایید کننده:

آقای دکتر اصغر بذرافشان- فوق تخصص خون و آنکولوژی اطفال

ویرایش بهار ۱۴۰۲